

Prædiken til 19. søndag efter trinitatis Joh. 1, 35-51

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Næste dag stod Johannes der igen med to af sine disciple. Han ser Jesus komme gående og siger: »Se, dér er Guds lam.« De to disciple hørte, hvad han sagde, og fulgte efter Jesus. Da Jesus vendte sig om og så dem følge efter, sagde han: »Hvad vil I?« De svarede: »Rabbi, hvor bor du?« – Rabbi betyder Mester. Han sagde til dem: »Kom og se!« De gik med og så, hvor han boede, og blev hos ham den dag; det var ved den tiende time. Andreas, Simon Peters bror, var den ene af de to, som havde hørt, hvad Johannes sagde, og var fulgt efter Jesus. Først møder han sin bror Simon og siger til ham: »Vi har mødt Messias« – det betyder Kristus. Han tog ham med hen til Jesus. Da Jesus så ham, sagde han: »Du er Simon, Johannes' søn; du skal kaldes Kefas« – det er det samme som Peter. Næste dag ville han tage til Galilæa og møder Filip. Jesus siger til ham: »Følg mig!« Filip var fra Betsajda, fra samme by som Andreas og Peter. Filip møder Nathanael og siger til ham: »Ham, som Moses har skrevet om i loven, og ligeså profeterne, ham har vi mødt, Jesus, Josefs søn, fra Nazaret.» Nathanael spurgte: »Kan noget godt komme fra Nazaret?« Filip sagde til ham: »Kom og se!« Jesus så Nathanael komme hen imod sig og sagde om ham: »Se, dér er sandelig en israelit, som er uden svig.« Nathanael spurg-

te ham: »Hvor kender du mig fra?« Jesus svarede ham: »Jeg så dig, før Filip kaldte på dig, mens du var under figentræet.« Nathanael udbrød: »Rabbi, du er Guds søn, du er Israels konge!« Jesus sagde til ham: »Tror du, fordi jeg sagde til dig, at jeg så dig under figentræet? Du skal få større ting at se end det.« Og han sagde til ham: »Sandelig, sandelig siger jeg jer: I skal se himlen åben og Guds engle stige op og stige ned over Menneskesønnen.« Johannesevangeliet 1,35-51

”Se mig, mor!” siger det lille barn, eller: ”Se lige mig, far!” Og mor og far ser og ser. Det gør de først og fremmest, fordi de elsker barnet og ikke bare gerne ser på, hvad det nu har lært eller fundet på, men overhovedet gerne ser det. Måske gør de det også, fordi de ved, at det er vigtigt for et lille barn at blive set og sådan mærke sig elsket. Forældrene ved nok også, at der er grænser for, hvor meget barnet har godt af at blive set, for det skal lære, at det ikke er det eneste værdifulde væsen i verden. Men ses må det.

”Se mig!” siger også teenagepigen – eller en jævnaldrende dreng og såmænd også mange voksne. Hun sidder med appen til det sociale medie Instagram. Vælger en selfie, prøver filtre på det, indtil det rette look er der. Klik, så er billedet ude, og det er bare at vente på de andres kommentarer. På den her måde råber pigen: ”Se mig!” Og råbet er ægte, men mediet forvrænger det. For ser de andre én, som man er? Og vil man egentlig ses, som man er? Hvad er det for et blik, man bliver set med? Og så kan man ligesom barnet også blive set mere, end man har godt af. Men det bliver ved med at være vigtigt at blive set, hele livet.

Blandt dagens evangeliums mange motiver er der et overordnet et, nemlig hvervningen af disciple. Umiddelbart gælder den vel kun nogle få, men i et videre perspektiv mange flere. Tænk blot på dåbsbefalingen, som læses, hver gang vi har dåb: ”gå hen og gør alle folkeslagene til mine disciple”. Det er det lys, vi skal læse dagens evangelium i. Det handler også om os!

To træk skal nævnes ved hvervningen af disciple, som den skildres her: Det er for

det første ikke sådan, at Jesus går rundt og udvælger folk med de rette kvalifikationer. Det er hele tiden andre, der fører folk til ham, og kvalifikationer spørges der slet ikke efter. For det andet: Der tales hele tiden om at se. ”Kom og se!” tilskyndes der flere gange til. Dermed er vi tilbage, hvor vi begyndte: Også evangeliet handler om at se og at blive set.

Lad os tage fortællingen om Natanael. Det navn, hans forældre valgte til ham, betyder ’Guds gave’. For dem var lille Natanael altså en sådan gave, og på samme måde må andre forældre opfatte netop deres lille barn som en Guds gave, en gave med uendelig værdi. Ja, sådan, som uendelig værdifuld, betragter Gud enhver af os. På den måde – kan man sige – er navnet Natanael i sig selv en kort form af evangeliet, det gode budskab.

Men ”kan noget godt komme fra Nazaret?” spørger Natanael selv. En sådan tvivl og mangel på tro kender vi nok også. Og tvivlen har åbenbart sin berettigelse sammen med troen, for Natanael bliver ikke skoset for den. Tværtimod kalder Jesus ham en mand ”uden svig”. Jeg sagde før, at evangeliet ikke spørger efter kvalifikationer. Men først giver Jesus Simon tilnavnet Kefas eller Peter, som betyder klippe – Simon den klippefaste – og nu kalder han Natanael en mand uden svig. Det lyder, som om de er højt kvalificerede, og kan vi nu leve op til det? Det kan vi måske ikke, men de første disciple kunne heller ikke. Af evangeliernes fortsatte beretning fremgår, at de langt fra var faste og urokkelige. Da det kom til stykket, fornægtede Simon tre gange Jesus, ja,

de svigtede ham alle som én.

”Kom og se!” bliver Natanael opfordret til af Filip. Men Jesus kommer ham i forkøbet: Han ser ham på forhånd, uden at han selv ved af det. Natanael bliver selv set, ja, genkendt. Han bliver set som den, han virkelig er – gennemskuet. Ikke af den neutrale iagttagelses eller den kritiske betragtnings skarpe blik, på udkig efter kvalifikationer eller mangel på samme. Jesus ser ham på forhånd, inden han selv kan gøre til eller fra, med kærlighedens øjne. Det er ikke en anden slags kærlighed end den, moderen ser sit barn med, men en kærlighed, der er klippefast og uden svig. Venner kan svigte, selv forældre kan svigte, men ikke den kærlighed, som Jesus møder Natanael med. Det fornemmer Natanael, og derfor udbryder han: ”Rabbi, du er Guds søn”. Evangeliet bruger også et andet udtryk om det særlige ved denne guddommelige kærlighed, og nu siger det ”I”, et ”I”, vi har lov til at indbefatte os i: I den kærlighed ”skal I se himlen åben”.

Sidste år udkom der en, synes jeg, meget bevægende bog, som kredser om det samme. Det er musikeren Peter Bastians *Altid allerede elsket*, der blev udgivet kort efter hans død. I bogen forsøger han blandt andet at gøre rede for, hvordan det forholdt sig med hans dåb et par år tidligere. I den forbindelse henviser han til en sammenligning af livet med et spejlkabinet, altså med et rum, som vi kender det fra Tivoli, med masser af spejle, der både gengiver og forvrænger den, der træder ind i det. Det kunne i øvrigt også være et godt billede på scenen fra de sociale medier. Bastian havde

Redaktion

Sognepræst og provst
Margrethe Dahlerup Koch
Fjord Alle 13
6950 Ringkøbing
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

selv i ti år stået i, hvad man med lidt god vilje kan forstå som en anden udgave af spejlkabinettet: nemlig i en spirituel organisation, som dyrkede personlig udvikling gennem øvelser og afholdenhed sammen med en konstant selvbetragtning og selvvurdering og betragtning og vurdering fra mesterens side. I Bastians bog skildres livets spejlkabinet og trangen efter at slippe ud af det på denne måde: 'Sådan bliver vores væsen genspejlet i ethvert menneskes bevidsthed, vi møder, og bestandig bliver det fordrejet enten til en karikatur eller til et flatterende billede; de er begge aldrig helt uden lighed med vores jeg, men de er ikke desto mindre falske. Da kan man blive grebet af et stærkt ønske om at møde en forståelse eller en kærlighed, der genspejler én, som man virkelig er, en kærlighed, der kender én helt igennem og dog bliver ved med at være kærlighed'.

Bastian tilføjer, at han to gange har erfaret en sådan kærlighed: da han lærte sin kone at kende, og da han – som han udtrykker det – blev ”udsat for et indbrud af kristendom” og blev døbt. Med den vending, der blev til titlen på bogen, og med ord, der udmærket sammenfatter dagens evangelium, siger han om dåben og evangeliet: De ”handler om: ’du er altid allerede elsket’, du kan ikke leve op til det, men du er altid allerede elsket. Kærlighed på forhånd”.

Peter Grove

Skelund og Visborg

Salmer:

6, 414, 142, 164, 731